

1 Než si pořídíte korelu

Jak žijí korely v přírodě	8
Život v hejnu	9
Nepřátelé korel	10
Potomstvo v hejnu	10
Divoká forma korely	13
Jak se korely dostaly do Evropy	14
Úvahy před pořízením korely	18
Pomoc v rozhodování	18
Samečka, nebo samičku?	18

Rozlišení pohlaví Jediného ptáka, nebo pár?	20
Korely a děti	22
	24

Právní otázky týkající se chovu korel	26
Týránění zvířat	26
Nákup a prodej korely	26

Na co je třeba dbát při koupi korely	28
Kde si korelu opatřit	28
Jak vypadá zdravá korela?	30

Nejoblíbenější barevné mutace	34
--------------------------------------	----

2 Správný chov a péče

Co všechno korely potřebují	42
Útulný ptačí domov	42
Voliéry	43
Bydlíme s korelami	50
Tipy k umístění klece	50
Pozor na jedovaté rostliny!	53
Zdroje nebezpečí	54
Ptačí strom	55

Pestrá potrava	58
Hotové krmné směsi	58
Ovoce, zelenina, bylinky	61

Svědomitá péče je důležitá	66
Jak se „myje“ korela?	66
Plán péče	69

Zdravotní prevence a nemoci	72
Ptačí organismus	72
Nejčastější nemoci	73

Chov korel	80
-------------------	----

3 Učíme se korelám rozumět a zabavit je

Co všechno korely umějí	90
Projevy chování	90
Řeč	93
Co prozradí chocholka	94
Korely jsou chytré	94
Smyslové vnímání	96

Ochočení krok za krokem	98
Získáváme důvěru	99
Ochočení	101
Noční klid	102
První prolétnutí v bytě	102

Hrajeme si a bavíme se s korelami	104
Být při tom znamená vše	104
Správné hračky	108
Učíme korely mluvit	110

Správné řešení problémů při chovu	112
Korela se nenechá ochočit	112
Spory ve voliéře	115
Ptáček je příliš tlustý	116
Pelichání	117
Ptáček si škube peří	117

Obecně důležité

Moje korela	118
Profil korely	119
Rejstřík	120
O autorech	126
Důležitá upozornění	127

Něco pro děti

Učíme korelu mluvit	14
Jsou korely mazlivé?	22
Korely v dětském pokoji	53
Jak udělat ptákům radost	65
Obrusování zobáku	93
Co všechno se korela naučí?	109
Co dělat, když ptačí partner uhynie?	114

Způsob života: Žijí v hejnech a za potravou, vodou a vhodnými dutinami pro hnízda putují po celém kontinentu.

Jak se korely dostaly do Evropy

Evropané počali s osidlováním Austrálie až v 18. století. S rozvojem lodní dopravy, tehdy jediného možného spojení, se zároveň rozšiřovaly možnosti přepravy zboží, produktů a zvířat z Austrálie do Starého světa – Evropy. Nyní bylo také možné s sebou přivážet živá zvířata, například korely. První odchov korel se v Evropě podařil v 50. letech 19. století. Protože chov korel nebyl příliš náročný, rychle se rozšiřovaly.

Latinské pojmenování

Vědci zařazují každého živého tvora do třídy, řádu a rodu. Aby bylo toto třídění jednotné pro přírodovědce na celém světě, bylo zvoleno latinské názvosloví. Odborný název korely chocholaté tedy zní „*Nymphicus hollandicus* KERR“. Pojem „*a nymphicus*“ pochází z řečtiny a znamená

Naučí se každá korela mluvit?

Korely bohužel nepatří k tak velkým talentům na učení řeči jako například papoušci žaka a loskuták. Řada korel se ale naučí opakovat melodie. Vyzkoušej, zda by to i tvého ptáka bavilo. Důležité je, abys zvířatům hrál nebo zpíval stále stejnou melodii. Možná se potom pokusí ji napodobit. Existují i korely, které se naučí opakovat slova. K tomu je ale třeba s ptáky hodně cvičit. Začni s jednoduchými slovy jako třeba „Dobré ráno“ nebo „Zdravíčko“. Na straně 110 najdeš přesný návod, podle kterého můžeš s učením řeči začít.

nevěsta a „*nymphikos*“ nevěstin či dívčí. Své druhové jméno tedy korely získaly nejspíše pro svou štíhlou a jemnou tělesnou stavbu. Druhou částí názvu, „*hollandicus*“, chtěli vědci naznačit původ ptáka. „*Hollandicus*“ znamená pocházející z (Nového) Holandska. Tak se tehdy říkalo Austrálii. A dodatek „KERR“ značí, že se těmito zvířaty poprvé vědecky zabýval a popsal je jistý pan Kerr.

Pár bělohavých korel. Sameček láskyplně drbe samečku za krkem.

Šlechtění barevných variant

Odchytky v zabarvení peří se u korel objevují i ve volné přírodě. Takoví jedinci jsou však často velmi nápadní ve srovnání se svými divoce zbarvenými příbuznými a nejsou-li odchyceni lidmi, nebo nemají opravdu velké štěstí, stanou se rychle obětí svých nepřátel. Chybí jim přirozené krycí zbarvení, které se vyvinulo v průběhu evoluce. Vzhledem k tomu, že tato zvířata obvykle dlouho nepřežijí, mají také jen ma-

lou šanci se rozmnožovat a svou barevnou odchytku geneticky dále předávat. V lidské péči je tomu jinak. Chovatel provádí selekci, tedy výběr. Může ptáky rozmnožovat cíleně, a tím určitě znaky podpořit a upevnit, jiné naopak z chovu vyloučit. Tak byla během času i u korel vyšlechtěna nová zbarvení peří, která se od toho divokého více či méně liší. Divoce zbarvené korely jsou šedé, hrudí a břicha mohou být světlejší. Některé mají nahnědlý ná-

Rozpoznejte zdroje nebezpečí a odstraňte je

Zdroje nebezpečí	Nebezpečí pro korelu	Jak se nebezpečí vyvarovat
Otevřené dveře.	Korela je užívá jako pozorvatelnu, hrozí skřípnutí nohou.	Mějte ptáka stále na očích, dveře nepřibuchujte.
Podlaha, povalující se oblečení.	Korela se schová do oblečení a hrozí zašlápnutí.	Zvykněte si chodit opatrně, nenechávejte věci povalovat na zemi.
Nádoby s vodou.	Sklouznutí či pád do plné nádoby, hrozí utonutí.	Nádoby překryjte.
Otevřené skříňe a zásuvky.	Ptáka byste mohli omylem zavřít.	Nábytek nechávejte zavřený a občas zkontrolujte.
Jedy jako alkohol, tužky, fixy, bombičky do pera, koření, sůl, lepidla, laky, ředidla, hnojiva, plasty, čisticí prostředky, rtuť.	Otrava.	Všechny tyto látky uchovávejte mimo dosah ptáků. Alkohol ptákům nenabízejte ani z legrace.
Varná deska, žehlička, otevřený oheň, svíčky.	Popálení.	Nechte ptáka v kleci.
Přímé slunce, rozpálené auto.	Úpal, kolaps krevního oběhu.	Stinné místo, větrání.
Elektrické přístroje.	Popálení, rána elektrickým proudem při nahodání kabelu.	Uchovávejte mimo dosah, kabely bezpečně překryjte.
Mucholapky.	Slepení peří, zalepení zobáku.	V blízkosti klece žádné mucholapky neužívejte.
Špičaté předměty, kaktusy.	Poranění, krvácení.	V místnosti s klecí nepěstujte žádné kaktusy. Nikde nezapomínejte žádné ostré či špičaté předměty.

TIP

Ptáka, který ulétí je možné chytit, pokud se usadí například na stromě v zahradě. Silným proudem vody promočte jeho peří tak, že nebude moci létat. Je třeba to udělat poměrně rychle. Můžete také do zahrady postavit otevřenou klec a doufat, že si pták najde cestu zpět sám. Ještě lepší je, když na ptáka z klece volá jiná korela.

ny například ardisie, asparágus, bramborík, barvínek, diffebachie, hyacint, katarantus, kroton, kulčičba, madagaskarská palma, narcis, oleandr, pouštní růže, prvosenka, tis či vánoční hvězda, to jsme však jmenovali jenom úzký výběr.

Za škodlivé jsou považovány břečtan, monstera, anthurie, alamanda, prskyřičnaté dřeviny, aglaonema, prskyřník, filodendron a šeflera.

O trnité kaktusy se mohou ptáci vážně poranit (viz strana 54). Nehody jsou časté zvláště u nezkušených a ještě nemotorných mláďat.

Nezávadné jsou ovocné dřeviny, ořešáky, bízy, šanta kočičí, pampelišky či ptačinec.

Poznámka: Nejlepší je pokojové rostliny z ptačích pokoje úplně odstranit. Při nákupu se podrobně informujte, zda rostlina neobsahuje jedovaté látky.

Ptačí strom

Při létání v místnosti se může stát, že ptáci začnou okusovat nábytek či tapety. V takovém případě pomů-

že jedině nabídnout korelám něco lákavějšího, například speciální ptačí strom nebo volně zavěšené bidýlko.

Vhodné stromy ke šplhání i závěsná bidýlka můžete koupit v obchodech s chovatelskými potřebami. Ti zručnější však mohou obojí vyrobit sami.

Otevřené dveře jsou oblíbeným přistávacím místem. Při zavírání dveří buďte opatrní, ať ptáka neskřípnete.

Korelu nechte přikrývání mistichek pozorovat. Nyní korele ukažte jiný kus zeleného papíru, kterým jste překryli misticšku se zrním. Pták rychle pochopí, co má dělat. Odcupitá k misticčce přikryté zeleným papírem, zobákem ji odkryje a získá zaslouženou odměnu.

Správné hračky

Ne vždy budete mít čas se korelám věnovat. Proto ptáci potřebují hračky, se kterými se mohou zabavit. Oblíbeným způsobem hraní je prozkoumávání ptačího stromu, zvláště pokud je vybavený dalšími zajímavými hračkami (viz strana 56).

Na stromě by se měli však ptáci zdržovat, pouze když jste doma. Pokud zůstanou bez dozoru, může to kon-

čit nečekanými nehodami, například poraněními. **Vhodné hračky** pro korely koupíte ve specializovaných obchodech nebo si je můžete sami vyrobit. Velmi oblíbené jsou hračky ze dřeva – různé kroužky, žebříčky, nebo řetízky spojené špalíčky. Velmi zajímavé mohou pro korely být také navléknuté prázdné špulky od nití. Ale i obyčejné krátké větvičky dokážou korely zaměstnat na

Krmení, ke kterému je třeba se dopracovat, zahání dlouhou chvíli.

dlouhé hodiny.

Kovové zrcátko korele dává pocit, že má kamaráda a s jeho pomocí se dají vyluzovat i různé zvuky. Zvláště lákavé jsou též malé zvonečky, které korely často velmi náruživě rozeznávají.

Co všechno se korela naučí?

Korely jsou chytří ptáci. O tom se mohla Sandra u svých dvou korel Miniho a Maxiho již mnohokrát přesvědčit. Oba se smějí každý den prolétnout po pokoji. Jednoho dne objevili nástěnnou lampu. Rozsvěcuje se zatažením za drobnou šňůrku. Pro ptáky to díky pomoci zobáčku není žádný problém. Samozřejmě oba slyší na své jméno. Když je Sandra zavolá, přilétnou jí na rameno a nechají se nosit po bytě. V kuchyni letí oba ke dřezu. S nakloněnými hlavíčkami Sandru vyzývavě pozorují a ona hned ví, co se děje. Musí mírně pustit vodu, aby se ptáci mohli vykoupat. S roztaženými křídly se střídají pod mírným proudem vody. Mini a Maxi se ale naučili i to, že existují zakázané věci. Když je například Sandra nacthýta při okusování tapety, zavolá hlasitě „A dost!“. Oba šibaloové jsou okamžitě pryč. Na jejich klec nedávno přibýlo bezpečnější zavírání. Sandřiní chytráci přišli rychle na to, jak si dvířka klece otevřít a dopřát si výlet, kdy se jim zachce.

Korely můžete výborně zaměstnat také s pomocí čtvrtky, papírových ústříčků či prázdných ruliček od toaletního papíru. Korely dokážou strávit hodiny a hodiny rozkoušáváním papírů na drobnou kousky. Opatrní buďte u potítěného papíru, protože barva může být jedovatá.

Silnější provázek, například konopné lanko, láká k cvičení a houpání. Musíte však zajistit, aby ptáci provaz neohlodávali nebo aby kousky nevykousávali a nepolykali. Mohlo by to vést k zánětu volete či k zavřacím potížím.

Korely milují všechno, co se třpytí. Může to být vaše propiska nebo nějaký šperk (viz strana 105). S oblibou okusují obyčejné tužky i pastelky. Buďte však opatrní, tuhy jsou totiž pro ptáky jedovaté. Pouze graficové tuhy může pták bez obav „zpracovat“.

Poznámka: Pokud některá hračka přestala korely zajímat, odstraňte ji z klece a vraťte ji až po několika dnech. I staré hračky najdou někdy znovu své uplatnění.